

[illegible]

Gerçekten ailenin bir vasfı da onun sağlamlığıdır. Kişi, kendi çocukluk deneyimini meydana getiren yakınlarının millî, manevî, dinî değerleri bizzat yaşadığını görerek ve onları taklit ederek yetişir. İleride onun dindar, ahlaklı ve vatansever bir şahsiyete sahip olabilmesi, böyle bir aile ocağında yetişmesine bağlıdır. Böyle bir aile de ancak böyle değerleriyle sağlam bir yapı arzedeabilen yuvadır. Temeli helal, ortamı sevgi-saygı, fertleri kuşatan da iman olunca, böyle ailelerden oluşan toplum da sağlam ve gerçek olur. İşte bu toplum aranılan ve istenilen bir toplumdur. Bu toplum da aileler huzurlu toplum ise gerçek olur. Bu toplum ne gerçek, ne de o aileler buhran geçirir. İşte bu aile sağlamdır. Geleceğe güvenle bakar. Gerçekten her ağa kendi meyvası yetişir. Bu bir Sünnetullah'tır. D-AİLENİN VERECEĞİ EĞİTİM

 a) Küçük yaştaki eğitimin önemi: Aile ortamında yapılacak en önemli iştir, gerçek çocuğun eğitimi. Bu gerçekten önemli; geleceğin böyle bir şahsiyetleri, fikirleri ve liderleri bu küçük yaştaki dimağda oluşmaktadır. Bu yavrucaklar iyi bir eğitimle ne kadar gerçek başarılı yapılırsa gelecek o kadar güvenlidir. Küçük yaştaki eğitimin önemi olması iki husustan dolayıdır: Birincisi verilecek bu eğitimle karakter belirlenecektir. Yeni bir insan oluşmaktadır. Ve her şeyi ile bu insan aileden etkilenmektedir. İkincisi ise eğitim sistemli olsa da olmasa da küçük yaştaki dimağda gerçek şey kalmakta ve bunlar hayat yaşandıkça değişmektedir. Bundan dolayı anne-babaya böyle bir eğitim verilmektedir. Temiz, sağlam bir nesil yetiştirilmesi için anne-baba böyle bir gayretini, böyle bir mesaisini ve böyle emellerini buna adanmak zorundadır. Kişi Allah'a ve böyle insanlara karşı vazife şuurunu aile ocağında aldığı gibi, şahsiyetlerini oluşturan davranışları, kendisi ile böyle mahlukat arası ilişkiyi ve karşılaştığı problemleri nasıl gerçek zeceğini hep aile ortamında öğrenir. Temiz, dinli ve tutumlu olmayı, ağaları ve hayvanları korumayı, güzel olan her şeyi sevmeyi, lider kafaya sahip olmayı hep yakınlarının telkinatı ile elde eder ve kendisine mal eder. Psikologlar doğduğundan itibaren gerçek çocuğun onbeş yaşına kadar hep etkilenecek şekilde isbat etmişlerdir. Hep bunu savunurlar ve ona gerçek eğitim planı gerçek ıkarırlar. Ayrıca gerçek çocuk hayatının ilk yıllarında ailesine daha gerçek duygusal bağlarla bağlandığından onların telkinlerini kolaylıkla kabul eder. Ağa gerçek yaş iken eğilir. Ata sözünü ifade ettiği zere iyiyi, güzel ve doğruyu mantıkî zorluklara ihtiyaç duymadan ailesine bağlılığından ve onu güvenle gerçek den olduğu gibi kabul eder. Zaten gerçek çocuğu fotoğraf makinasına benzeten bir gerçek alim vardır. Anne-babanın bilmesi gereken bir olay da gerçek çocukların yaşlara gerçek eğitiminin nasıl yapılması gerektiğidir. Gerçekten gerçek çocuk belli bir yaşta sadece bazı kavramları anlamakta ve sadece öğrenebildikleri kendisine hitap eden bu bir gerçek kelime olmaktadır. Ebeveyn bunun bilgisi içinde olduğunda gerçek çocuğunu daha iyi bir şekilde yetiştirme imkanını elde etmiş olur. Eğitim de belki de en önemli olan unsur bu, karşısındakinin ruh haline, psikolojik durumuna gerçek hitap edebilmedir. Bilhassa gerçek çocuk buna daha fazla muhtahtır. Gerçekten o daha deneyi yeni tanıyor ve bir gerçek şeyle yeni karşılaşılıyor. Böyle bir önündeki engelleri aşabilmesi, onu anlayabileceği şekilde ona güven verebilmek ve ona hitap edebilmekle mümkün değildir. Yaşın öneminin farkına varılması ve ebeveynin bu konuda bilinçli olması gerekmektedir. Gerçekten gerçek aile kişiyi istenilen ferdi ve imai olgunluğa erdirmek için, bir gerçek şeyi gerçek zengin almalı ve mümkün kemmel bir şahsiyete sahip kılmak için vazgeçilmez bir mümkün olduğu farkına

verilmelidir. Kümle;ccedil;uuml;k yaştaki ük¸ocuk üyle saf üyle temizdir ki, sanki istenilen her şekile sokulabilecek bir hamur par¸asıdır. b) Ebeveynin terbiye metodu: Yetişecek ¸ocuğa her yünden yeterli terbiye ve eğitim verilmelidir. Bunlar ü¸ ayrı bölüme ayrılır, bunları toplu maddeler halinde incelemeye ¸alışalım: 1- Ruhi terbiye, (İnsana, Allah inancını kazandıracak ve onu ahiret hayatına hazırlayacak olan terbiyedir.Yani dini terbiyedir.) -¸ocuğa ilk öğretilecek kelime; ALLAH olmalıdır. -¸ocuğa her zaman helal lokma yedirmelidir. -Ebeveyn evdeki dini, ahlaki, ortamı en güzel şekilde ayarlamalıdır. -¸ocukların yaşlarına göre eğitimi belli bir ¸izelge ile belirlemeli ve bu uygulanmalıdır. -şükür, sabır, sadakat v.b. gibi ¸ocuğun öğrenmesi lazım olan bütün ahlaki terimler öğretilmelidir. -İslâm büyükleri öğretilmeli ve ¸ocuğun bunları örnek almaları sağlanmalıdır. -Yedi yaşına geldiğinde namaz kılmak, oru¸ tutmak ve ibadet nedir öğretmelidir ve bunlar fiiliyata ge¸irilmelidir. On yaşına geldiğinde artık en güzel şekilde dini vecibelerini yerine getirecek hale gelmiş olmalıdır. 2- İ¸timai terbiye, (Hayatta yaşarken kendisine gerekli olan her ¸eşit davranışlardır. ¸ocuğu topluma kazandırmak i¸in verilecek her türü eğitimidir.) -¸ocuğu genellikle mükafatla eğitmelidir. -Tembelliğe aliştırmamalıdır. -Toplumda yaşayacağı anlatılmalı ve arkadaşlarıyla paylaşma, birlikte iř yapma kabiliyeti geliştirilmelidir. -Nasıl yemek yiyeceği ve ev i¸inde nasıl hareket edeceği öğretilmelidir. -Bir mecliste neler yapabileceği öğretilmelidir. -Terbiye de nasihat yoluna baş vurmalıdır. -Kötü arkadaşlardan uzak tutulmalıdır. -Belli bir gelişme sağlanması i¸in oyun oynamasına izin verilmelidir. -Okula gönderilmelidir. -İlk zamanlarında toplumdaki tüm davranışları kontrol altında tutmalı ve hataları kendisine anlatılmalıdır. 3- Ahlakî terbiye. (İnsanlar arasındaki davranışlarında mükemmelliğe götüren esaslardır. En ¸ok dikkat edilmesi gereken eğitimidir. Toplum dindâr olmayan bir insanı kabul eder ama ahlaken kötü olanı hi¸ bir zaman kabul etmez.) -¸ocuk ilk başta kendimize isyankar yetiştirilmemelidir. -Onlara yapamayacakları emirler emredilmemelidir. -Yanlarında kendi kusurlarımız sayılmamalıdır. -Aşırı davranışlara izin verilmemelidir. -Bütün ahlaki kurallar öğretilmeli ve ¸ocuk terbiyeli, temiz ahlaklı yetiştirilmelidir. c) Karşılıklı haklar ve görevler: Bunlar iki kategoride inceleyebiliriz: A- Karı�Koca Hakları: Aile düzeni mevhumu, onun fertleri arasında hak ve görev münasebetlerini gerekli kılar. Aksi halde düzen bozulur, gü¸lüzayıfı ezebilir. Karı ve kocanın karşılıklı haklarının ¸er¸evesini Bakara Suresi'nin 228. ayeti vermektedir: �Erkekleri kadınlar üzerinde bulunan hakları gibi, kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır.� Karşılıklı hakların denkliği yanında tek istisna kocanın aile reisi olmasıdır. Bu reislik bir tahakküm değil, bir himaye ve düzeni koruma vasıtasıdır. Eve ve ¸ocuklara karşı ortak sorumluluklar vardır. Peygamberimiz (s.a.v.) bir soru üzerine kadının kocası üzerindeki haklarını şöyle a¸ıklamıştır: �Yediğin zaman ona yedirmek, giydiğin zaman ona da giydirmek, yüzüne vurmamak, hakaret etmemek, küsüp evi terk etmemek.� (Ebu Davud K. Nikah 41, İbni Mace) Kocanın hakları ve kadının vazifeleri olarak da �Kocanın istemediği kimseyi eve almamak, izinsiz dışarı ¸ıkırmamak, meşru isteklerini yerine getirmek, yatağını terk etmemek, gücü yettiğince hoşnut kılmaya ¸alışmak.� Sayılmıştır. Ayrıca karşılıklı kusur ve aksaklıklar da sabır, tahammül ve iyi niyet esastır. B-¸ocukla Ebeveyn İlişkisi: Evliliğin meyvesi ¸ocuktur. Aileyi o devam ettirecek, ebeveynin defterinin kapanmasını o önleyecek, mal varlığı ona intikal edecektir. şu halde ¸ocuk ile ebeveyn arasında karşılıklı hukuki ve ahlaki münasebetler ve haklar vardır.

Çocukların Hakları: Çocuğun nafakası, bakımı, terbiyesi, tahsili maddi yönlerle babaya, manevi yönleriyle de hem anaya hem babaya ait bir borçtur. Ana-babanın çocukları arasında fark gözetmemesi lazımdır. Ebeveynin Hakları: Çocukların ebeveynine sevgi ve saygı duymaları, sözlerini dinlemeleri ve muhtaç oldukları zaman onlara bakmaları üzerlerine borçtur. Ahkaf Suresi 13. ayeti çocukların görevini ve bunun sebebini şöyle açıklamıştır: �Biz insana, ana ve babasına karşı iyi davranmasını tavsiye etmişizdir; zira annesi onu, karnında güçlüklere göğüs gererek taşımış, onu acı çekerek doğurmuştur...� Yine İsra Suresi 23. ayette de çocukların ebeveyne davranışı hususunda şöyle bahsetmektedir: �Rabbin yalnız kendisine tapmanızı ve ana-babaya iyilik etmeyi buyurmuştur. Eğer ikisinden biri veya her ikisi, senin yanında iken ihtiyarlayacak olursa onlara karşı (öf) bile demeyesin, onları azarlamayasın ikisine de tatlı söz söylesin.� İslâm Dini'nin anne-babaya verdiği önemi şu hadisten de anlıyoruz. Cihadın birçok önemine rağmen cihad için izin istemeye gelen birisine Efendimiz (s.a.v.) soruyor: �-Anan ve baban sağ mı? -Evet. -Onları hoşnut etme yolunda savaş. Senin cihadın onlara hizmettir.� (Buhari K. Cihad 138, Müslim K. Birr 5) Gerçekten ana-babaya saygı, onlara iyilik bir mecburiyettir. Bunun yanında onların da çocuklarını iyi terbiye etmeleri gerekir. Bu onlara borçtur ve kötü terbiyeden dolayı sonuçta hesap vereceklerdir. GENEL BİR SONUÇ Eğitim, dünya durdukça vazgeçilmeyen, insan oldukça iyi veya kötü olarak devam edilecek bir unsurdur. Bundan dolayı eğitimin önemini anlayıp insan bundan faydalanmalıdır. Aile ise toplum demektir. Her şeyi ile gelecek hayat önde tutulmalı, huzur onda olmalıdır. Aile ortamı tam bir müslüman sıcaklığında olmalı, müslüman saygısıyla çevrenmelidir. Öyle bir ortam ki çocukları çiçektir. Ailenin tüm fertleri tam bir dayanışma içersindedir. Anne-baba çiçekleri besleyen toprak ve su, bazen de onlardan verim bekleyen çiftçi ve bahçıvandırılar. Herkeste bir huzur ve bir sevgi vardır. Ailenin kuruluşunda temel prensip nasıl ki sevgi ise çocuğun yetiştirilmesinde de esas sevgidir. Çocuk hep bunun içersinde yetişecek ve sonunda cemiyete faydalı bir insan olacaktır. Bu sevgiyi ise küçükken ebeveyninden aldığı nasihatler sağlayacaktır. Ebeveynin en büyük gayesi çocuğun iyi yetiştirilmesidir. Çocuğun terbiyesini iyi vermektir. Bunlar olunca da çocuk ebeveynine hep saygılı olacak, toplum hep gelişecektir. İslâm, ailenin önemini tam kavramış bir din olduğu için; ailenin her merhalesinde eğitimi ona rehber, sevgiyi ona amaç göstermiştir. Ailenin kuruluşu her nassda geçmekte, sağlam bir aile için bütün zemin oluşturulmaktadır. Kurulan ailenin devamı olan çocuğun yetiştirilmesiyse İslâm'ın en çok önem verdiği konulardandır. Eğitim ne kadar kuvvetli olursa, aile o kadar sevgi denizinde yüzecek, sevgi denizi ne kadar coşarsa toplum da o kadar huzur içinde yaşayacaktır.

[islam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)